

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р.

МОЄ ЗДОРОВ'Я – МОЄ ПРАВО»

5 квітня 2024 р.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

**My health,
my right**

Київ 2024

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р.**

«МОЄ ЗДОРОВ'Я – МОЄ ПРАВО»

**5 квітня 2024 р.,
м. Київ**

Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2024

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор **Паламар Б.І.**

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент **Галієнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент **Іншакова Г.В.**

Моє здоров'я – моє право: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р., 5 квіт. 2024 р. К. : НМУ, 2024. 97 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р., який проводиться під гаслом «Моє здоров'я – моє право», висвітлено актуальні питання правових та етичних засад охорони здоров'я, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ РОБОТИ ХАРКІВСЬКОГО ХОСПІСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Нестеренко В. Г.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Від початку повномасштабної війни робота установ практичної охорони здоров'я пройшла перевірку на міцність. Значним випробуванням війна стала і для хоспісних установ та паліативних відділень, у яких тривало перебувають переважно маломобільні пацієнти похилого і старечого віку з тяжкими захворюваннями. Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний центр паліативної медицини «Хоспіс»» (далі – Харківський хоспіс) охоплює незначну кількість паліативних пацієнтів регіону з числа тих, хто потребує паліативної та хоспісної допомоги (ПХД), але порядок надання такої допомоги на регіональному рівні робота установи відображує повною мірою. Ще до повномасштабної війни установа працювала в умовах кадрового дефіциту, який посилювався у воєнні часи [1, 2].

Невирішеним є питання безпеки пацієнтів під час повітряних тривог. Кращим безпековим рішенням для хоспісних установ, що знаходяться у кількох десятках кілометрів від країни-агресора, є евакуація у більш спокійні західні регіони країни, разом з персоналом та їх сім'ями, пацієнтами та їх сім'ями. Певною мірою мобільності можуть сприяти сучасний принцип фінансування галузі охорони здоров'я «гроші йдуть за пацієнтом» та існуюча схема пакетного фінансування паліативної допомоги дорослим і дітям Національною службою здоров'я України за програмою медичних гарантій [3]. Але перед евакуацією доцільно оцінити готовність пацієнтів та членів їх родин до подібних змін у житті. Технічно визначення такої готовності є можливим під час чергового опитування пацієнтів Харківського хоспісу про якість життя за опитувальником SF-36. Серія таких опитувань була розпочата нами ще у 2022 році. Нами розрахована мінімальна кількість пацієнтів, опитування яких буде репрезентативним для загального розуміння якості життя. Так, у Харківському хоспісі є два відділення: неврологічне (на 50 ліжок) і онкологічне (на 30 ліжок). Розрахунком з визначенням медіани біноміального розподілу встановлено, що для неврологічного відділення репрезентативною буде вибірка опитаних у кількості 47 осіб, яка охоплює практично всіх пацієнтів хоспісу [4]. Всі пацієнти, що беруть участь у науковому дослідженні, або їх представники, вже підписали добровільну

інформовану згоду [5]. Отже, технічно задати кілька додаткових запитань про можливість евакуації в межах дослідження, яке триває, буде не складно.

При плануванні подібних заходів слід враховувати високі показники смертності пацієнтів хоспісу, пов'язані з їх тяжким станом. При плануванні евакуації слід враховувати і статевий склад пацієнтів. Так, за останні 4 роки в відділенні № 1, наприклад, проліковано 262 жінки, що становить 73,4%, та 95 чоловіків (26,6%). Померло у 2022 році пацієнтів жіночої статі – 43 людини або 76,8%, чоловічої статі – 13 осіб або 23,2 %.

Евакуаційні заходи потребуватимуть спеціального транспорту у зв'язку з низькою мобільністю пацієнтів та залежність частини з них від спеціального медичного обладнання.

Таким чином, існує зручна можливість провести опитування пацієнтів хоспісу про оцінку ними можливості їх евакуації у більш безпечні регіони України в межах наукового дослідження якості їх життя, яке вже проводиться. Відповіді пацієнтів на відкриті запитання анкети можуть надати додаткові дані про їх потреби у випадку необхідності евакуації. Саме анкетування може бути зручною делікатною формою повідомлення пацієнтам хоспісу про можливу необхідність термінової евакуації.

Список використаних джерел

1. Нестеренко В. Г., Сархадова І. І. Паліативна та хоспісна допомога дорослим в харківському Обласному центрі паліативної медицини «Хоспіс» у 2016–2022 роки. Експериментальна і клінічна медицина. 2023. Т.92, №2. С. 58–68. <https://doi.org/10.35339/ekm.2023.92.2.nes>

2. Nesterenko V. H., Peresyphkina T. V., Shevchenko O. S., Sarkhadova I. I. Palliative and hospice care in the Kharkiv region in the first year of the war. Ukraine. Nation's Health. 2023. Vol. 73, No3. P. 106–112. <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.3/18>

3. Holovanova I. A., Shevchenko A. S. Evaluation of packaged funding programs for palliative and hospice care by the National Health Service of Ukraine. Experimental and Clinical Medicine. 2021. Vol. 90, No 4. P. 45–52. <https://doi.org/10.35339/ekm.2021.90.4.hos>

4. Нестеренко В. Г. Особливості використання опитувальника SF-36 у паліативних хворих неврологічного профілю. Медицина сьогодні і завтра. 2023. Vol. 92, No 2. P. 62–72. <https://doi.org/10.35339/msz.2023.92.2.nes>

5. Нестеренко В. Г. Інформована згода паліативних хворих на участь у дослідженні якості життя. Експериментальна і клінічна медицина. 2021. Т. 90, № 2. С. 28–34. <https://doi.org/10.35339/ekm.2021.90.2.nes>